

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань прав людини, національних меншин і

міжнаціональних відносин

від 17 січня 2018 року

Веде засідання Голова Комітету Г.М.НЕМИРЯ

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, доброго дня! У нас сьогодні чергове засідання Комітету з прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин. Досить значний за обсягом порядок денний. В той же час є два законопроекти, з яких є комітет головним, один де він не є головним і багато інших питань, які накопичились з часів зимових канікул. До нас приєднався ще... Йона подкиванок! *(Доброго дня! – угорською – ред.)*

І якщо немає інших пропозицій – я пропоную щоб ми оперативно почали розгляд. Я знаю, що деякі колеги будуть відлучатися, оскільки є деякі робочі моменти, які треба узгоджувати. І я тоді без інших передмов переходимо до першого питання порядку денного.

Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про звернення громадян» щодо розгляду телефонних та електронних звернень, 7201, внесений Кабінетом Міністрів України. Хто у нас буде доповідати від Кабінету Міністрів? Я так розумію, що це Чернишов Денис Вікторович – заступник Міністра юстиції України. Будь ласка.

ЧЕРНИШОВ Д.В. Доброго дня, пан головуєчий, народні депутати, присутні! Проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про звернення громадян» спрямований на вдосконалення положень Закону України «Про звернення громадян», зокрема щодо порядку подання

телефонних та електронних звернень з урахуванням практики правозастосування що склалася. Проектом Закону пропонується уточнити порядок надання телефонних та електронних звернень громадян. Зокрема уточнюється, що письмове звернення може бути надіслане з використанням інтернету на визначену електронну адресу або шляхом заповнення електронної форми, яка розміщується на офіційному веб-сайті органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи, а також визначається, що підписом для електронного звернення є зазначення прізвища, ім'я та по батькові заявника, що сприятиме припиненню практики безпідставної відмови у прийнятті до розгляду електронних звернень. Також проектом Закону передбачається врегулювання питання залишення без розгляду звернень, які містять закликання до розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, ненормативну лексику, образи. У разі подання такого звернення через визначені контактні центри, телефонні гарячі лінії або під час особистого прийому спілкування із заявником припиняється.

Тому враховуючи ці пропозиції, а також з урахуванням пропозицій Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю Панасюк пропонується, що у разі, коли людина з інвалідністю не може особисто подати заяву вона може скористатися уповноваженою людиною, яка за нього подасть таке звернення. Враховуючи те, що я навів я прошу підтримати такі зміни до Закону і врахувати мій виступ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Хто хотів би? Колега Суслова, будь ласка.

СУСЛОВА І.М. Я пропоную довго не обговорювати даний текст законопроекту, оскільки ми його обговорювали на робочій групі в Офісі Уповноваженого з прав людини як раз напрацьовуючи зміни до Закону України «Про звернення громадян». Тут існує дуже багато протиріччя, в тому числі і щодо того, що ви подали, тому що ви пропонуєте внести зміни до статті 5, хоча в статті 8 зазначається, що якщо звернення не підписано, то

воно визначається таким, як анонімним. Перше. Друге. Людина, яка є інвалідом сьогодні і яка не може підписати або направити відповідне звернення, вона може це зробити через уповноважену особу. Наприклад у мене тато інвалід першої групи по зору, тобто фактично у нього в паспорті навіть підпису не стоїть, але мама як людина, яка знаходиться з ним у юридичних стосунках, підписує його заяви або звернення, які розглядаються відповідними органами державної влади та органами місцевого самоврядування. Тому пропоную одразу... У мене є пропозиція відправити цей законопроект на доопрацювання, враховуючи, що ті моменти, що тоді органи, у разі якщо ми його підтримаємо, то органи виконавчої влади будуть просто запам'ятовані величезною кількістю звернень без підписів і просто не зможуть ефективно і результативно їх розглядати. Вони будуть просто перенавантажені. Якщо ви поцікавитесь у відповідних департаментів і відділів, які опрацьовують звернення громадян, ви зрозумієте яка сьогодні проблема існує із Законом «Про звернення громадян». Відповідно я просто закликаю Міністерство юстиції, як ми це робили вже неодноразово з членами комітету, подати на розгляд парламенту Кодекс адміністративних процедур. Тоді ми зможемо доопрацювати Закон «Про звернення громадян» і зможемо вирішити питання комплексно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Колега Логвинський.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Я завжди підтримував мою колегу пані Сусліву, так само, як і вона підтримує мене, але в мене є така пропозиція. Дивіться. У мене тільки одне зауваження, не стилістичного характеру, але... Дійсно, як все ж таки щоб не було спаму, щоб не було, що людина написала зовсім інше прізвище і направила (*нерозбірливо*) вот це для мене проблема. Але загалом цю проблему, яку ви порушуєте треба вирішувати. Бо ми в двадцять першому столітті знаходимось, а навпаки ми вважаємо, що треба все і суд переводить в електронний документообіг. Ми повинні все зробити. Тому я

прошу, пропозиція моя: давайте все ж таки підтримаємо це в першому читанні, а в другому читанні ми зробимо... це моя пропозиція: підтримати в першому читанні, а в другому читанні ми зможемо або знайти рішення для того, щоб ідентифікувати, відрізнити спам від іншого, або воно не буде проголосовано в другому читанні. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Валерія Володимирівна Лутковська, будь ласка.

ЛУТКОВСЬКА В.В. Дякую, Григорію Михайловичу. Шановні народні депутати! Так сталось, на моє нещастя, що зараз я маю займатись питаннями імплементації в тому числі і Закону «Про звернення громадян» і дивитись власне на недоліки цього закону. Не можу не погодитись з Іриною Миколаївною в тому сенсі, що закон застарілий, не актуальний і його треба вирішувати комплексно. Його не можна розглядати такими точковими змінами, вони все одно дух закону не змінять. Крім того, стосовно цієї конкретно пропозиції. Я просто пропоную вам уявити. Скільки займає часу приблизно для особи зробити електронну скриньку в електронній пошті? Це приблизно п'ять – сім хвилин, якщо не дуже досвідчена. І написати лист наприклад до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про те що я, Григорій Логвинський, ніяк не можу отримати інформацію стосовно...

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. *(Мікрофон вимкнено)*.

ЛУТКОВСЬКА В.В. Я перепрошую. В якості прикладу. Я ніяк не можу отримати інформацію стосовно мене, зокрема в таких-то питаннях. Є просто вказання вашого ім'я по батькові, прізвища і я відповідно починаю працювати і надсилаю вашу інформацію невідомо кому. Тут, розумієте, є певна загроза. Більше того, перепрошую, від імені шановного народного депутата Логвинського може бути направлений будь-який текст і навіть

підпису не буде під ним. Це питання в принципі досить давно вже вирішено. Но ми в офісі, принаймні, якщо навіть ми відкриваємо по такому електронному зверненню провадження ми просимо заявника прислати звернення з підписом і так само пропонуємо йому варіант коли він просто елементарно своїм мобільним телефоном фотографує своє звернення і надсилає його нам в електронному вигляді. Жодних проблем. П'ять хвилин роботи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валеріє Володимирівно. Дуже коротко репліка колеги Логвинського і колега Чубаров.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. По-перше, я з вами стовідсотково згоден. Але ми порушуємо інше питання: відкритий та закритих даних. Навіть якщо приходять лист за моїм підписом ніхто не перевіряє чи то мій підпис, чи то не мій підпис. Я сьогодні півдня перевіряв підробне рішення суду за яким перереєструється майно і далі, далі, далі. Тому в даному випадку фотографувати чи надрукувати – майже без змін. *(Нерозбірливо)* моя точка зору, що відкрита інформація, яка надається будь-якою особою, в тому числі і мені повинна бути надана. І щодо шановного депутата пана Логвинського будь-яка інша особа, якщо вона відкрита. Якщо закрита, давайте ідентифікацію, фото, паспорт або щось інше – вона не дає будь-яких обмежень. Тому саме з цієї точки зору я би пропонував би прийняти вирішувати ці проблеми, але дійсно стовідсотково погоджуюсь, що ми повинні навпаки таку інформацію можна тільки за електронним підписом або банк ID як ви пропонували, але коли є ідентифікація особи. Тільки так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Колега Чубаров.

ЧУБАРОВ Р.А. Я не дуже обізнаний взаємозв'язку того, що ми розглядаємо зараз, Закону «Про звернення громадян» і Закону «Про доступ

до публічної інформації». Але наскільки мені здається через той Закон «Про доступ до публічної інформації» там передбачений такий шлях.

ЛУТКОВСЬКА В.В. Там інший порядок і інша інформація.

ЧУБАРОВ Р.А. Дивіться. Я просто скажу з практики те що відбувається. Інформаційний запит теж може бути з будь-якої теми і з питання діяльності, якою займається і народний депутат чи чиновник, держслужбовець. У мене в минулому році була така ситуація, чи то у позаминулому. Коли з використанням такої поштової скриньки, спеціальні сайти є, які дають таку можливість, невідомо де ці сайти. І мені довелося провести деякі такі розслідування, хто стоїть за цим. Виявилось, що стоїть звичайний державний чиновник, який не хотів світитися. Він міг би до мене звернутися офіційним листом і я би надав би йому ці дані, а дані ці касалися Криму і людей, які живуть в окупованому Криму. Це мене дуже стурбувало. Я звернувся до спецслужб наших і таким чином ми вийшли на цю людину. Але хочу сказати, що просто анонімність... не анонімність, а звернення в такий спосіб, який зараз пропонується, воно може привести до того, що ми можемо проти своєї волі стати розголосниками тих даних, які можуть нанести якусь шкоду людям.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дуже коротко колега Сулова, потім хто ще не виступав. Прошу.

СУСЛОВА І.М. Я дуже коротко. Шановний головуючий, дякую за слово. Шановний Георгій Володимирович, шановний представник Міністерства юстиції. Ми розуміємо, що є величезна проблема в тому числі і проблема, яка закладена сьогодні в Законі «Про звернення громадян», яка фактично порушує Закон «Про захист персональних даних». Тому що якщо людина звертається до Лутковської, то Лутковська по Закону «Про захист

персональних даних» не має права перенаправляти це в прокуратуру, Кабінет Міністрів або будь-що. Саме тому я хочу закликати вас, представника Міністерства юстиції, фракції Народного фронту разом спільно попрацювати, щоб подати до парламенту на розгляд Кодекс адміністративних процедур. Ми напрацюємо спільно Закон новий «Про звернення громадян» і врегулювати це питання комплексно. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Хто ще не виступав? Представники громадських організацій, які долучені? Гельсінська спілка я бачу. Не має бажання висловитись? Отже я хочу перед тим як проголосувати пропозиції які надійшли звернути увагу на типовість ситуації. У нас є як раз наочний приклад. Коли є застарілий закон, який вже очевидно коли він приймався пройшло багато часу і технічно, технологічно, комунікаційно ситуація змінилася. Саме поняття комунікації воно по іншому, відповідальності і тому це є застарілим. Ми в свій час нагадаю створювали робочу групу, де колега Сулова є головою, для того щоб комплексно нову редакцію підготувати, оновлений закон. І ми маємо зараз типову ситуацію, коли вносяться окремі поправки, тим більше я звернув увагу, що законопроект розроблено Міністерством юстиції на виконання пункту три плану заходів щодо реалізації Концепції створення Національного контактного центру, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів від 2 березня 16-го року. Тобто мотивація розробки законопроекту – це реалізація пункту щодо концепції створення Національного контактного центру. Це взагалі для мене... Що таке Національний контактний центр? Це книга жалоб и предложений в магазин, куди будуть надсилатися і відповідати. Тобто тут мотивація була якась внутрішньо-бюрократична - реалізація пункту щодо створення концепції - ніж суттєва. Але ми мали обговорення. Отже, перша пропозиція була відправити суб'єкту законодавчої ініціативи на доопрацювання. Я ставлю її в такому ж порядку. Хто за те, щоб направити цей законопроект, 7201, суб'єкту законодавчої ініціативи на доопрацювання?

Прошу голосувати. Більшість. Другу я не ставлю вже на голосування, отже ми повертаємо на доопрацювання.

(Загальне обговорення).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, у нас є ще один законопроект, який стосується власне тієї ж самої проблематики, але з іншого боку. Це законопроект про внесення змін до Закону України «Про звернення громадян», 7214. Тут є підхід, я просто щоб пришвидшити. Йдеться про розширення категорії громадян, які мають можливості звертатися. Але судячи з того, з одного боку це є плюс, а з іншої... Це гарна новина, а погана новина, що цим законом передбачається, що право на першочерговий прийом будуть мати в даному випадку не у першої особи, не у міністра, а у державного секретаря фактично, якщо слідувати. Це так само, як щоб на прийом не до голови комітету, а до голови секретаріату комітету. І таким чином чи відповідає це взагалі організаційній ідеї, що розширити доступ до прийому у першої особи – керівника. Тому що дивіться, йдеться тут не про перших керівників державних органів, а керівників державної служби в державному органі. А що таке керівник державної служби в державному органі? Це держсекретар. Тобто йдеться про те, що буде приймати держсекретар. А чи є це належний job description державного секретаря прийом громадян? На мою думку що не є. Тому я пропонував би за тою ж логікою, я думаю що ми таким чином пришвидшимо також, повернути пропозиція суб'єкту законодавчої ініціативи Кабінету Міністрів на доопрацювання. Хто за таку пропозицію прошу голосувати. За? Проти? Утримались? Прийнято. Дякую.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Можна одне запитання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, прошу.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Якщо я не помиляюсь у нас був такий законопроект на розгляді саме вашого авторства, в якому ви пропонували саме ці речі. І ви тоді захищали. Що змінилося? Може автор змінився тому ми так проголосували?

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене мабуть погана пам'ять, але не пригадую такого на моїй пам'яті такого не було. Ми можемо звірити додатки.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Я чітко пригадую. Я можу знайти якщо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо б це було б мого авторства я зараз би не виступав проти свого законопроекту.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Так я тому і питаю. Щось змінилось? Ми тоді проголосували проти комітетом, я пам'ятаю. Про що ми зараз проголосували? Що пропонувалось? Кабінет Міністрів він вважає, що учасники АТО мають право безперешкодно звертатись і їх звернення повинно бути розглянуто керівником відповідного міністерства.

ПАЦКАН В.В. Ні, не правильно. Державної служби.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Тому в даному випадку якщо Кабінет Міністрів пропонує такі пропозиції може можна було б і підтримати?

(Загальне обговорення).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Керівник державної служби. Так, прошу.

АНДРОСЕНКО М.І. Начальник відділу соціальної адаптації учасників АТО Мінсоцполітики. Суть законопроекту. Тобто ми надаємо право, що звернення осіб, які стали інвалідами внаслідок війни, а саме участі в антитерористичній операції розглядається державним секретарем. Якщо він є. Якщо не – керівники установ, організацій, органів місцевої влади. Немає тут щодо прийому громадян. Прийом громадян (*нерозбірливо*) там йдеться щодо звернень цих громадян які звертаються письмово. Тому ми вважаємо що це підвищить ефективність розгляду, тому що надання відповіді за підписом керівника структурного підрозділу і керівника державної служби, то зовсім...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Розумієте, змінюється суб'єкт розгляду. Тобто в одному випадку суб'єкт розгляду який має можливості, а державний секретар не має такого. Тобто по суті. Комітет за те, щоб це навпаки було підвищено в даному випадку. Якщо на додачу до осіб, які дається, чому б не подати теж саме, про що йдеться? Чому ви понижуєте це до рівня державного секретаря, якому не притаманна взагалі ця функція його не входить такі речі. Чому не записати?

АНДРОСЕНКО М.І. Справа в тому, що тут намагання було (*нерозбірливо*) за підписом керівника чи першої особи – це може затягнути процес підписання самого документу, а державний секретар...

БУЗНИЦЬКИЙ Ю.В. Ні, так мова іде тільки про окрему категорію – інвалідів АТО, їх не так багато.

АНДРОСЕНКО М.І. Так само ми додаємо той перелік, який у нас був. Це Герої Радянського Союзу, Герої соціалістичної праці, ветерани війни і додаємо в цей перелік учасників АТО.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться. Зрозумійте логіку комітету. Комітет навпаки, можливо ви не зрозуміли дискусію, він виступає за те, щоб включити цю категорію про яку йдеться - інваліди АТО, інші особи, які вже є, які мають на це право. Але не понижувати це, як це пропонується, замість міністра до державного секретаря. І в цьому сенсі комітет спонукає Кабінет Міністрів в даному випадку прийняти вашу логіку, яку ми бачимо, рацію, а не навпаки. Розумієте? Дякую. Отже, хто за те, щоб? Ми вже проголосували. Дякую.

Переходимо до третього пункту порядку денного. Законопроекти, з опрацювання яких комітет не є головним. Це внесення змін до Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, 7283. У нас є одна з колег – співавторів цього законопроекту. Будь ласка, колега Войцеховська.

ВОЙЦЕХОВСЬКА С.М. Дякую, Григорію Михайловичу! Шановні депутати, шановні присутні! Мій законопроект він цілеспрямовано змінює норми регламенту в декількох позиціях. Перше, щоби врегулювати і вирішити питання що стосується збалансованості представництва жінок і чоловіків при формування комітетів Верховної Ради, офіційних делегацій Верховної Ради. Це питання. Ще вводиться заборона вживання дискримінаційних і сексистських висловів, якими на протязі трьох років чуємо дуже багато, не тільки по статі, а і по відношенню до людей з особливими потребами. Ще одна позиція – це запропонувати закріпити серед обов'язків першого заступника питання, щоб він чи вона керували питання рівних прав і можливостей в діяльності Верховної Ради, також введення обов'язкової експертного забезпечення аналізу по рівних правах і можливостях по законопроектам, які вносяться у Верховній Раді. Чому це питання виникло? По-перше, ви знаєте, що на протязі трьох років Верховна Рада проходить реформування під головуванням Пета Кокса, я являюсь членом цієї робочої групи.

БРЕНЗОВИЧ В.І. *(Мікрофон вимкнено)*.

ВОЙЦЕХОВСЬКА С.М. Спільний план дій у нас. Вибачте, я оговорила, вибачте Василь Іванович. Це питання я щоразу піднімаю на всіх засіданнях і ті народні депутати, які теж приймають участь. І питання забезпечення рівних прав і можливостей воно як би піднімалось і кожного разу нам говорили: почекайте, ми змінимо щось тут, а потім ми в цій робочій групі ще дійдемо до цих питань. І так пройшло три роки. І всі ті консультації з юридичним управлінням нашим, з паном Теплюком, воно закінчилось нічим. І я хочу сказати, що... Тобто цей законопроект вистражданий і він підписаний чотирьома співголовами МФО «Рівні можливості», яке існує у нас в парламенті. І для статистики хочу сказати, що сьогодні із двадцяти семи діючих комітетів Верховної Ради в дев'яти взагалі не має присутності жінок. А це комітети як би основні. Це комітети з питань бюджету, питань аграрної політики і земельних відносин, питань промислової політики, запобігання протидії корупції, транспорту, екологічної безпеки, Чорнобильський, правоохоронної діяльності, ветеранів і учасників бойових дій. Тобто основні питання і там і де ще недавно було цікаво, що в Комітеті з питань освіти взагалі не було представництва жінки, після того як пані Гриневич пішла міністеркою. Тому я вважаю, що при формуванні комітетів, а комітети формуються на початку сесії від фракцій подіються, це буде спонукати і політичні партії, які формують фракції, теж залучати жінок до політичної участі. І враховуючи те, що був прийнятий законопроект по 30% квоті, зараз знаходиться на розгляді законопроект по 40% квоті. От пані Ірина внесла цей законопроект теж, до виборів до Верховної Ради. Тому ми маємо працювати із цим як би і вже в питаннях при зміні Регламенту.

Ще одне сказати, те, що відноситься до юридичної експертизи. Справа в тому, що в Законі «Про рівні права і можливості» 2005 року ця позиція є і її Мін'юст де-юре чи де-факто, скоріше де-юре, виконує. Але він розглядає вже

прийняті закони. І це буквально там декілька людей, які фізично можуть розглянути 3 закони в рік. В минулому році за підтримки USAID була група невелика, це було 5 людей, які розглянули за 3 місяці 3,5 тисячі законопроектів, які подавалися до Верховної Ради. І хочу Вам сказати, що результати були просто жахливі. Тому що кожен другий законопроект містив якісь дискримінаційні моменти. І це питання надзвичайно важливе. Доходило до того, на одному законопроекті, по-моєму, про в залі ці поліцейські чи комісари, що ми планували, пам'ятаєте. І там були вимоги такі: що це має бути тільки чоловік, і тільки 190 см і т.д. Тобто це пряма дискримінація не тільки по статі, а й по, да, в тому числі, звичайно. І по фізичній. Справа в тому. Так, ми переймаємося. Тому я прошу народних депутатів-членів Комітету підтримати. Я думаю, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Світлана Михайлівна. Колеги, прошу, колега Сулова.

СУСЛОВА І.М. Дякую, шановний Василь Іванович, за надану можливість говорити. Шановний Головуючий, прошу також підтримати в першому читанні даний текст законопроекту. Його необхідно трішки доопрацювати, але загалом тут правильні норми містяться. Доопрацювати в контексті, наприклад, сексистські вислови написано, але не зазначено, що таке сексизм, що таке сексистські вислови. Немає дефініцій. Завтра будуть трактувати як завгодно. Більше того, у всьому міжнародному законодавстві використовується така дефініція як дискримінація за ознакою статі, або просто дискримінація, за віком. Тобто дискримінація. А сексизм в принципі такої дефініції не існує. Тому цю прогалину треба просто виправити, трішки доопрацювати і, гадаю, що ми можемо в цілому підтримати в першому читанні. І треба було би підтримати. Я сподіваюсь, що колеги чоловіки підтримають нашу колегу пані Войцеховську.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Колега Логвинський, колега Брензович, прошу.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. В даному випадку ми не маємо можливості проголосувати проти. Ми просто знаємо, який у нас є бойовий друг, пані Сулова, вона у нас єдина, якби у нас було більше жінок, то 100%. А якщо бути відвертим, то дійсно, я як член Комітету по рівності і недискримінації Парламентської Асамблеї Ради Європи, можу сказати, що у всіх міжнародних нормах, навіть під час обрання голів комітетів Парламентської Асамблеї Ради Європи чітко діє гендерний баланс і це є обов'язковим. Тому я думаю, що ми повинні підтримати, можемо в першому читанні, я так розумію, але ми не основний комітет, щось додати...

ВОЙЦЕХОВСЬКА С.М. Там згідно Регламенту ми приймаємо рішення, Комітет регламентний, але Ви можете рекомендувати прийняття.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колега Брензович, будь ласка.
(Мікрофон вимкнено).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Світлана Михайлівна, клавішу.

ВОЙЦЕХОВСЬКА С.М. Вибачте, я завжди забуваю. Тому ми подумаємо, як. Може, під час розгляду у нашому основному Комітеті і ми зможемо включити якусь іншу по паритету. Але ми мусимо йти до цього, тому що якщо буде у виборчому кодексі щонайменше 40%, то є вже 50% успіху.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

БРЕНЗОВИЧ В.І. Коли жінок ставлять у другий кінець списку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, в даному випадку наш Комітет не є головним, але як справедливо було зазначено, ми маємо надати свої пропозиції. З того, що вже було висловлено. Я хочу виокремити кілька речей, щоб було зрозуміло, за що ми голосуємо. Йдеться про питання паритету. Якщо буквально його взяти, то нібито має бути 50 на 50. Хоча за статистикою зараз у складі Верховної Ради депутатів 12%, якщо я не помиляюсь, жінок. В свій час, за часів холодної війни, питання роззброєння, контролю над озброєнням, йшлося про стратегічний паритет. Хоча кількість боєголовок, розташованих на підводних човнах міжконтинентальних балістичних ракетах була різна: у когось більша, у когось менша, але стратегічний паритет був. Всі знали, що можуть один одного гарантовано вбити. І в даному випадку, коли йдеться про паритет, тут, я думаю, йдеться про гарантований баланс, відповідний. Тоді баланс вже може більш точно слово, що треба врахувати.

Далі - питання невизначеності щодо сексистських і дискримінаційних. Йдеться в законопроекті, я так розумію, про пленарні засідання лише. А стосовно Комітету, то можна? От як колега Логвинський продемонстрував щойно. Це також питання, до речі, етики, етики парламентської.

І є ще один інституційний аспект, тому що передбачається, що має проводитися гендерна експертиза і в даному випадку покладається на Комітет, фактично на наш Комітет, так я розумію, законопроектів, які подаються. І тут також виникають питання щодо того, зараз на рівні Кабінету Міністрів це має робити Міністерство юстиції, так я розумію. Стосовно парламенту, цього немає. Я думаю, ці речі також ми маємо бути свідомі, що це буде означати з точки зору навантаження на Комітет, операціоналізації цього положення, і воно, можливо, потребуватиме також уточнення під час обговорення і підготовки до другого читання. Тому що зараз гендерно-правова експертиза законопроектів не здійснюється при підготовці.

Прошу, слово Валерії Володимирівні, і будемо приймати рішення.

ЛУТКОВСЬКА В.В. Григорій Михайлович, я все-таки просила б саме зупинитись на цій пропозиції стосовно того, що Комітет має проводити експертизу. Мені ця пропозиція не просто подобається, я її дуже вітаю. Тому що це дійсно сфера відання Комітету. І це дозволить Комітету мати право голосу в деяких питаннях, в яких Комітет не був головним, але в яких Комітет має висловлювати свою позицію там, де є дуже важливі питання. Починаємо, добре, з питання рівних прав і можливостей жінок і чоловіків, але в перспективі я б взагалі бачила б, що цей Комітет має бути експертним по відношенню до всіх законопроектів стосовно сфери прав людини. Але напрацювати цей інституційний механізм експертизи з прав людини можна на цьому питанні. Тому я б дуже вітала саме такий підхід.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Отже ми всі висловились. Більш детально ми частину цих зауважень вже виклали. Вже є більш розгорнуто підготовлено секретаріатом. Пропонується підтримати цю ініціативу авторів законопроекту щодо вдосконалення механізму гендерно-правової експертизи забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків в роботі парламенту України і рекомендувати Комітету з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради рекомендувати Верховній Раді прийняти в першому читанні за основу з врахуванням висловлених зауважень при доопрацюванні законопроекту. Пропозиції проти не було. Вважаємо прийнятним. Світлана Михайлівна, дякую.

ВОЙЦЕХОВСЬКА С.М. Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую Вам. І ми переходимо до, я знаю, що колегам треба буде відлучатись, але вони вже не потребують голосування як такого.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. До того часу, треба ж комусь передати. Давайте я Сусловій передам і Чубарова, і свій голос, якщо потрібно.

СУСЛОВА І.М. Не можна передавати голос, ти що. Зараз в корупції звинуватять.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це як передача картки для голосування.

ПАЦКАН В.В. А НАБУ що скаже?

СУСЛОВА І.М. Він не думає про це, розумієш.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. До речі, про НАБУ. Дивіться, я хотів би зазначити пропозицію таку, щоб ми підтримали. Я вже декілька разів порушував питання про проблеми системно порушень щодо відкритих та закритих даних компанії Ю-КОНТРОЛ, яка фактично проводить аналіз відкритих баз даних, відносно неї є зараз кримінальне провадження. Декілька представників як нашого Комітету, так і Комітету свободи слова заперечували, прийшли, віддали на поруки. Я особисто поруку з цього приводу. Бо це не зрозуміло, як можна притягати до кримінальної відповідальності за розкриття даних, які є відкриті. Тому була пропозиція Комітету нашого та Комітету свободи слова, інформаційного Комітету зробити спільну робочу групу, щоб ми доопрацювали навпаки, вирішили всі ці проблеми. Тому я хотів би звернутись, щоб Комітет зробив таке звернення на інші Комітети, щоб допрацювати цю проблему, бо дійсно, це не тільки не зрозуміло, це, навпаки, нас тримає в якомусь 20 віці. Коли зараз все відкривається, коли зараз ми, навпаки, боремося з корупцією, іншими проявами, щоб правоохоронні органи відкривали та притягували до кримінальної відповідальності осіб за розповсюдження відкритої інформації. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не заперечую. В той же час, коли у нас все відкривається, то деякі укази Президента стосовно позбавлення громадянства деяких осіб є недоступними для їх оприлюднення. Дякую.

Отже, колеги, зараз ми переходимо до розділу Інші питання. Колега Логвинський після зимових канікул, я не знаю, де він їх провів, в якомусь ігровому настрої перебуває. Це не сексистський вислів, я перед цим перевіряв, чи є вислів ігровий сексистський чи ні.

Отже, наступне питання. Це представлення звіту. Пам'ятаєте, ми мали це розглядати ще перед цим, але з незалежних. Є також додаткові матеріали, які роздані були перед засіданням. Це є представлення звіту громадської платформи моніторингу імплементації Національної стратегії у сфері прав людини. Пам'ятаєте, що за ініціативи правозахисних організацій, зокрема Української Гельсінської спілки було створено робочу групу з питань контролю за станом виконання Національної стратегії у сфері прав людини, яку очолює від Комітету, співголовою є колега Пацкан. Разом, ні, колега Пацкан. Отже ми зараз переходимо до обговорення цього питання. Будь ласка, колега Пацкан, прошу.

ПАЦКАН В.В. Так як сказав пан Голова, що було створено робочу групу, ми провели перше засідання робочої групи, яке дало старт роботі. Звернулись до представників міністерств, відомств, щоб нам зараз презентували безпосередньо звіт те, що було зроблено в частині реалізації Національної стратегії у сфері прав людини. Я не буду довго затримувати час. Одразу перейду до безпосередніх представників міністерств та відомств, а потім ми уже підсумуємо і зробимо наступний крок. Я дуже хотів би, щоб у нас ця Стратегія не була просто на папері, а щоб вона реально виконувалась. Я дуже хочу, щоб ця Стратегія не була одним із паперів, який би знову перекладався з одної шкатулки в іншу, а щоб реально дотримувались права людини в кожній сфері. Все, що буде залежати від робочої групи, дякую, до

речі, всім представникам громадськості, які приймають активну участь, офісу Омбудсмена, в цій роботі. Що буде залежати від нашої робочої групи, повірте, ми максимум прикладемо зусиль і ми будемо робити максимум для того, щоби реалізація парламентський контроль, громадський контроль в частині виконання прав людини на максимально всі 100%. Пропоную перейти до міністерств.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колега Пацкан. Я хочу Вам подякувати за те, що Ви реально взяли за цю роботу. Я знаю, що Ви зустрічались і обговорювали це предметно. На жаль, загальна картина, вона у нас не дуже, але завжди важливо в загальній картині побачити нюанси для того, щоб зробити висновки. І зараз, можливо, я надав би слово Олександрю Миколайовичу Павліченку – виконавчому директору Української Гельсінської спілки з прав людини. Будь ласка.

ПАВЛІЧЕНКО О.М. Дякую, шановний Голово, шановні народні депутати, шановні присутні. Передовсім велика подяка Комітету за те, що була створена робоча група і це фактично стало робочим інструментом, яким зараз можна скористатись для того, щоб покращити ситуацію з виконанням Плану дій реалізації Національної Стратегії. У вас роздані матеріали, в яких є аналітичний зріз і власне ми бачимо, що загалом виконано 24% від того, що було заплановано на час. І не виконано у нас повністю понад 40% всіх тих заходів, які мали б бути виконані. І ця статистика якраз вказує на те, що ціла низка прав, передовсім це стосується такої вразливої категорії, яким сьогодні є внутрішньо переміщені особи і ті, хто проживає на неконтрольованих українським урядом територіях Донецької і Луганської областей. Вони потерпають саме через невиконання тих заходів, які були передбачені і в Плані дій реалізації Національної Стратегії. Зокрема ми тут можемо назвати те, що не існує на сьогоднішній день тієї адміністративної процедури з визнання актів цивільного стану, які мали місце на непідконтрольній Україні

території. Це дискримінаційні фактично положення, які продовжують зберігати силу щодо осіб, місце проживання яких зареєстроване на непідконтрольній території. Сьогодні ми зустрічалися з представниками International Bar Association і говорили про те, що навіть представники правових професій, які зареєстровані на непідконтрольній або окупованій частині території, вони так само знаходяться в складному становищі. Навіть юристи не можуть захистити свої права, ми не говоримо вже про осіб, які не мають юридичної кваліфікації і спеціальності.

Отож, є певні групи недоліків, які ми зараз маємо і повинні виправити. Це недоліки, які передовсім пов'язані з самим формуванням Плану дій, встановленням, розробкою його. Це є такі системні недоліки. Те, як група представників міністерств, відомств і представників громадянського суспільства, громадських організацій формували цей План дій, визначали. На сьогоднішній день змінився навіть трішки склад тих учасників з тих, хто випрацьовував, виробляв цей План дій і хто має його виконувати. Тобто тут є розрив між тими, хто планував і хто виконує. Виходячи з будь-якого стратегічного планування, той, хто планує, той має в голові картину, той і повинен виконувати. Цей розрив спричиняє одразу вже той дефіцит, який ми маємо на сьогоднішній день.

І тут ми приходимо до того, що є недоліки виконавчого процесу. Тобто на внутрішньому рівні кожного із інститутів державних, які були поставлені як виконавці, не існує розробленого такого плану виконання Плану дій. Те, на чому ми наголошували: не маючи плана, не можна виконувати поставлені завдання. І коли тільки дедлайн надходить щодо звітування, тоді робиться крок у напрямку швидкої підготовки відповіді щодо того, як можна відзвітувати. Тобто Стратегія не працює. Стратегічний підхід відсутній.

І так само у нас має місце недолік самого моніторингового процесу за контролем щодо виконання Плану дій з реалізації Нацстратегії. Власне, відсутній повністю, будемо говорити так, планомірний системний підхід щодо здійснення цього моніторингового процесу і залучення передовсім до

цього моніторингового процесу безпосередніх виконавців. Щоб вони відчували свою відповідальність. І тут є конкретні дві прості пропозиції. Перша, це посилити парламентський контроль з боку Комітету за процесом виконання доручення Прем'єр-міністра щодо підготовки центральними органами виконавчої влади пропозицій з актуалізації, наголошую, Плану дій. Ми повинні актуалізувати, оновити, не погіршуючи, ті показники, як закладені. Зробити реальними їх і привести у відповідність до сьогоdnішнього стану, сьогоdnішніх потреб з тими порушеннями прав людини, які мають місце і сьогодні.

З цією метою рекомендували б направити запити до органів влади щодо тих, хто є відповідальним за виконанням Плану дій, а також щодо наявності внутрішніх розпорядчих документів, які регламентують виконання цього Плану дій. І цю підготовчу аналітичну роботу можна було б доручити робочій групі при Комітеті із залученням представників громадськості.

І я би також пропонував запланувати і провести на базі Комітету в лютому або в найближчий час круглий стіл, який міг би бути присвячений стану виконання Плану дій, аналізу причин неналежного виконання і так само із запрошенням відповідальних представників органів державної влади з одночасним наданням Комітету аналітичних доповідей про зареєстровані у Верховній Раді України законопроекти, які спрямовані на виконання цього Плану дій. Тобто це буде такий аналітичний підхід і зріз, що ми маємо робити і куди рухатися далі. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Миколайович. Колега Пацкан, потім колега Брензович.

ПАЦКАН В.В. Шановний Голово, шановні колеги народні депутати! Ми взагалі плануємо провести парламентські слухання з цього питання. Але у нас немає дат на парламентські слухання і трошки у нас може виникнути колізія. Ну не має, не вистачає дат, всі парламентські зайняті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, це не вистачало минулого року.

СУСЛОВА І.М. Все вистачає. Ми ж два тільки парламентські.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це ж тільки початок року. Рік тільки розпочався.

ПАЦКАН В.В. Якщо ми проведемо парламентські слухання з Національної Стратегії у сфері прав людини у травні місяці, то ефекту ніякого не буде. У нас є два аспекти, де ми можемо. Ірина, я трішки, коли говорю, я знаю, про що я говорю. Вибачте, будь ласка. У нас є пропозиція провести зараз круглий стіл, якщо круглий стіл не дасть нам того ефекту, ми проведемо парламентські слухання. Не проблема провести парламентські слухання, колеги. Чим більше ми залучимо людей, і чим більше людей з виконавчої гілки влади прийме участь в таких слуханнях або в круглому столі, буде обговорювати, і чим більше ми будемо наголошувати на цих питаннях, тим воно зрушиться з місця раніше. Моє завдання, наше завдання, Комітету, посилити парламентський контроль над виконавчою гілкою влади щодо дотримання Національної Стратегії у сфері прав людини. Лише тоді, коли запрацює безпосередньо механізм, у нас же парламентсько-президентська держава. Нам уряд безпосередньо має звітувати і міністерства мають звітувати в частині виконання своїх рішень, виконання покладених на них обов'язків. Є пропозиція щодо круглого столу. Якщо колеги безпосередньо наполягають, депутати, ми можемо розглядати безпосередньо і слухання. Але, Іра, в травні нам ці слухання не потрібні.

СУСЛОВА І.М. Не в травні.

ПАЦКАН В.В. Коли в нас є дата? В жовтні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте по черзі.

ПАЦКАН В.В. Супер. В жовтні! Я не хочу в жовтні. Рік боротися за Стратегію, щоб проводити її в жовтні! Для чого?

ГОЛОВУЮЧИЙ. По черзі. Перепрошую, вибачте, колега Брензович, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Клавішу.

БРЕНЗОВИЧ В.І. Щодо змісту. Справа втім, щодо питань національних меншин, досить таки зверхньо було зроблено цю доповідь. Адже коли йдеться про Закон «Про освіту» і там тільки одне речення про те, що ввели інклюзивну освіту, але те питання абсолютно не відображено у звіті, що обурило велику частину національних меншин. Це стаття 7 Закону «Про освіту». Хоча у Стратегії щодо прав людини є частина 22, там є пункти 4, 7 і 9 Плану дій, там, де говорить щодо захисту прав людини, щодо врахування потреб національних меншин в розробці Закону «Про освіту». Це не було враховано потреби національних меншин.

Провадження диференційованих вимог зовнішнього незалежного оцінювання з української мови та посилення спроможності шкіл з мовами національних меншин відповідно.

Ви навіть це не замітили, що ці речі не виконані. А після прийняття Закону «Про освіту» вже не можна буде виконати ці пункти, адже не буде шкіл з мовою навчання національних меншин.

Чому не було це відображено у вашому звіті?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу. Коротко. В кінці питання. Прошу.

ПАВЛІЧЕНКО О.М. Ага. Ну, перше, цей звіт готувався ще до того як Друге я би сказав так, що ми зараз враховуємо ту ситуацію, яка є з Законом «Про освіту» і, на сьогоднішній день, ми маємо висновки тієї ж Венеціанської Комісії, які так само враховуються і зараз виносити якість рішення щодо цього питання, дискутувати чи було порушено чи ні права національних меншин я би не робив при оцінці саме з точки зору виконання Плану дій з реалізації Національної стратегії.

Тобто ми зараз не можемо дати однозначну оцінку цьому факту так як ви ставите однозначно його. Розумієте? Тому я би не виносив це зараз на дискусію, тому що це питання, на сьогоднішній день, не є, ну скажімо так, визначено остаточно з однієї точки зору. Ось.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коротко.

БРЕНЗОВИЧ В.І. Перше. Коротко. Ви аналізуєте Закон «Про освіту», пишете що, Закон «Про освіту» там інклюзивне навчання. Після того, там де є питання національних меншин, там вже Закону «Про освіту» не має.

Адже коли приймалася наша Стратегія, тоді вважалося, що треба розширювати спроможності шкіл для національних меншин. Згідно закону тих шкіл не буде, треба було у звіті це написати. Так що додатково напишіть про це.

ПАВЛІЧЕНКО О.М. Добре. Врахуємо Вашу точку зору. Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо за конструктив. Колега Суслова і потім пані Лутковська.

СУСЛОВА І.М. Хочу повернутися якраз до питання, яке ми щойно дискутували з паном Валерієм по круглому столу. Є пропозиція наступна така, компромісна.

У найближчий час провести круглий стіл, який буде присвячений ... ну широке обговорення провести по стану виконання Плану дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини. Запросити туди представників виконавчої гілки влади, послухати їх, що було зроблено. А вже осінню провести парламентські слухання. Як раз от пан Пацкан має звернення до Комітету, щоб ми його підтримали.

Тобто, щоб тут вислухати, що зроблено, оновити інформацію в Плані дій. Послухати, що Уряд пропонує у зв'язку із тим, що вони зараз збирають інформацію, пропозиції від ЦОВВ і потім осінню вже заслухати вже на парламентських слуханнях додатково. І ми будемо постійно тримати, здійснювати моніторинг цієї ситуації.

Якщо ця пропозиція буде підтримана, є зустрічна пропозиція поінформувати усіх представників міністерств та відомств, що відбудеться такий то круглий стіл, якщо ми з вами визначимося з датою, і, в тому числі, Міністра Кабінету Міністрів аби він був обов'язково присутній на даному круглому столі і зібрав усі пропозиції. Тобто щоб він був підготовлений і з усіма пропозиціями, які зараз він отримає від представників ЦОВВ, щоб вони були присутні на круглому столі. Тобто щоб ми говорили змістовно.

ПАЦКАН В.В. Я за всі ці ваші пропозиції. Питання в одному – щоб прийшов хтось із міністерств на рівні заступника міністра відповідальний за в частині стратегії. Щоб мені не прислали сюда начальника Департаменту або головного спеціаліста, котрий буде розказувати мені, що він доповість потім вищестоящому керівництву і воно розгляне, можливо, ті чи інші аспекти.

Я за, щоб провести такий круглий стіл, але, як мінімум, за присутності мінімум заступника міністра відповідального кожного міністерства за стратегію. Якщо немає відповідального заступника міністра, то нехай визначить міністр заступника міністра, який буде присутній на круглому столі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Валерія Володимирівна. І потім...

ЛУТКОВСЬКА В.В. Я пропоную називати це не круглим столом, а комітетськими слуханнями, що відповідатиме Регламенту і, відповідно, що зобов'язує керівництво відповідного урядового органу бути присутнім під час комітетських слухань. І це вирішує, Валерій Васильович, цю проблему присутності.

І, крім того, я пропоную просто чітко вказати, про те, що, я думаю, ми тут з Олександром Миколайовичем можемо допомогти Комітету, про те, що Комітет чекатиме на комітетських слуханнях виступів представників органів з таких то питань. І чітко просто перерахувати питання, по яких має бути доповідь.

Відповідно один директор департаменту, я вам гарантую, не зможе надати доповідь по всіх тих питаннях, які, на сьогоднішній день, розписані по одному органу, але по різних напрямкам діяльності. І це вирішить проблему того, хто буде присутній.

А комітетські слухання, як такий, як така назва, зразу вирішує велику кількість питань, тому що зрозумілий формат проведення і, власне, мета, яка має бути досягнута.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окау. Зараз я хочу надати слово Власюку Владиславу Вікторовичу – генеральному директору Директорату з прав людини доступу до правосуддя та правової обізнаності Міністерства юстиції України. Але прошу сісти до мікрофона генерального директора.

ВЛАСЮК В.В. Так. Мене звати Владислав Власюк. Я результат реформування державної політики. У нас є зараз реформа державного управління. І у нас створено в різних міністерствах, це близько десяти центральних органів виконавчої влади, де створено директорати.

Там є директорати з стратегічного планування та євроінтеграції. Є директорати політик. Одним із таких директоратів у Міністерстві юстиції є директорат, який я очолив, це Директорат з прав людини, доступу до правосуддя, правової освіти і правової обізнаності.

І перший проект, який ми по напрямку прав людини взяли і зараз розкручуємо це саме моніторинг виконання Стратегії по правам людини 2020.

Одразу так зауважу, з усією повагою до народних депутатів, от саме директор департаменту, директор директорату дещо відрізняється від директорів департаменту у той спосіб, що ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А генеральний директор від директора...?

ВЛАСЮК В.В. Є у нас генеральний директор, просто скорочую. Відрізняється саме у той спосіб, що він може представляти позицію міністерства в тій політиці, яку він формує. Тобто ми повинні саме формувати, це наше завдання, формувати державну політику у відповідних сферах. Тому якщо запросите на стіл, якщо вважатимете це за можливе, то я з задоволенням прийду на будь-який захід.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Як давно було створено Ваш ... як давно ви працюєте?

ВЛАСЮК В.В. Директорат було створено у вересні минулого року. Результати конкурсу були у листопаді. Офіційне призначення з 5 грудня минулого року.

Сам я маю вищу юридичну освіту, подвійну. З 12 року адвокат у кримінальних справах, мав відношення до реформування Національної поліції на посаді заступника патрульної поліції, начальника патрульної поліції і начальника апарату Голови Національної поліції. Після того я знову

працював знову ж адвокатом і в неурядовому секторі. І зараз я, от через цей конкурс мав честь приєднатись до команди Міністерства юстиції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Є запитання у колег, членів Комітету, інших до керівника новоствореного директорату з такими новими повноваженнями?

У мене є запитання: от якщо подивитися на оце резюме звіту, який був розданий, дуже, до речі, наочний і дуже добре зроблений. Зеленим це те, що виконано. А червоним те, що не виконано. Червоного переважає.

ВЛАСЮК В.В. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І от я хочу на прикладі як Ви, як керівник директорату, який в Міністерства юстиції відповідаєте, маєте, як Ви сказали, за політику.

ВЛАСЮК В.В. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. От наприклад, не виконано: захист прав внутрішньо переміщених осіб, не запроваджена експертиза проектів нормативно-правових актів, що зачіпають права внутрішньо переміщених осіб на відповідність керівним принципам ООН з питань переміщення в середині країни.

Чому я задаю це питання. Ми, як Комітет, який профільно опікується цим питанням, це вже є системна проблема, коли приймаються постанови Кабінету міністрів, зокрема, які протирічать законам України, керівним принципам ООН з питань переміщених, і багато чому протирічать. І вони вже приймаються починаючи з 15, особливо 16 рік був плідним для таких постанов. І нічого не міняється.

От зараз це в звіті є. Це констатується. Ви, як керівник департаменту в Мінюсті, які Ваші дії?

ВЛАСЮК В.В. Я керівник Директорату.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Директорату.

ВЛАСЮК В.В. Дивіться. Ми, як орган, який відповідає в підсумку за звітування по виконанню стратегії, і з боку Уряду ми, перш за все, як основний виконавець, координатор виконання цього з боку Уряду. До нас стікається багато інформації від інших органів виконавчої влади і ми це все зводимо до купи і в якомусь вигляді, так чи інакше презентуємо.

Ну, відразу зауважу, що на даний момент офіційна позиція Міністерства юстиції була по цифрам виконання дещо інша. Ми озвучили цифру, по моєму, заступник міністра озвучив цифру, що 70 відсотків виконано або виконується. Якщо подивитися на виконано і плюс виконується то, в цілому, десь певною мірою відповідає дійсності.

Я так само абсолютно розумію, що деякі дещо різні можуть бути підходи до оцінювання у зв'язку із різними методиками і індикаторами. І саме зараз ми одним із перших кроків, що ми намагаємося зробити, вже почали, це ми розробляємо на виконання деяких євроінтеграційних зобов'язань, розробляємо нову методику дріб методологію оцінювання та моніторингу ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Владиславе Вікторовичу, от я задав конкретне запитання ...

ВЛАСЮК В.В. Так, так, я до нього підхожу ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. ... є пункт, який стосується незапровадження експертизи проектів нормативно-правових актів, що зачіпають ... які Ваші дії в цій ситуації?

ВЛАСЮК В.В. По конкретно по експертизі. Експертизою нормативно актів у нас зараз замаються інші департаменти Міністерства юстиції. Ми розуміємо, що така проблема є.

Ми зараз намагаємось передати на мій директорат все що стосується прав людини, в тому числі і експертизу по правам людини нормативних актів. Але, ну, поки що ми ще фізично до цього не дійшли в силу того, що у нас немає передбачених відповідною Постановою Кабміну 50 відсотків складу наших експертів для того, щоб ми офіційно могли приймати документи в опрацювання та віддавати офіційний результат від нашого імені.

Тому поки що цим займаються інші департаменти, зокрема ви знаєте це очолюваний пані Кравченко департамент та Желізняк. От. Ми з ними комунікуємо. Ми розуміємо, що є ця проблема. І ми вас запевняємо, що ми будемо працювати в подальшому над цією проблемою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А скільки людей у вашому ...

ВЛАСЮК В.В. Передбачено по штату 30.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А наявні?

ВЛАСЮК В.В. Наявні – 11.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Із них державних експертів скільки?

ВЛАСЮК В.В. 10. По правах людини із них – 5.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 5. Яка вам допомога потрібна з боку Комітету з прав людини?

ВЛАСЮК В.В. Трішки часу і віри.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, віра це завжди. Ми віримо в краще. Часу це, з цим проблема. Дякую. Є запитання? Будь ласка.

СУСЛОВА І.М. Якщо дозволите, дуже коротко. Пане Владиславе, ми Вам дуже вдячні за коротку презентацію і того, що Ви результат реформи. І у мене навіть не питання, а прохання, ну, по-перше, коректно висловлюватися, тому що Міністерство юстиції, і навіть реформоване там Міністерство юстиції воно не формує політику, а виконує політику, яку формують органи ... формує парламент.

Так і от у вас сьогодні є дуже конкретний документ, дуже конкретні вписані заходи, ви маєте можливість отримати від такої поважної організації, як Українська Гельсінська Спілка, повністю аналіз того, що виконано по Плану дій. Тут є така роздруківка щодо того на чому саме вам варто зосередити свою увагу. Я дуже раджу Вам з нею ознайомитися. Я сподіваюсь, що ми будемо працювати і в тому числі в рамках нашої робочої групи в подальшому.

І хочу Вашу увагу сконцентрувати на тому, що у нас залишилося два роки. Два роки до того моменту, як воно має бути виконано. Реальне виконання 24 відсотки, там ми щойно почули. Ми не рахуємо, нас не дуже цікавить методологія, яку ви там нову розробляєте, да, ми бачимо, що ... скільки у нас там відсотків в опрацюванні зараз знаходиться ... так, ну в абсолютних цифрах, да там десь орієнтовно 40 відсотків знаходиться в опрацюванні ... в виконанні, в процесі виконання. Багато чого вже знаходиться два роки в процесі виконання.

Тобто ми не хочемо бачити те, що знаходиться у процесі виконання, ми хочемо бачити результати. Як профільний Комітет ми напевно ж будемо сприяти тому, щоб вони виконувалися. Від Вас ми очікуємо плідної співпраці як мінімум. І ознайомлення дуже конкретного володіння інформацією, як

мінімум бути в темі того, за що Ви відповідаєте. Не формуєте політику, а відповідаєте за виконання.

ВЛАСЮК В.В. Дуже дякую. Якщо можна я дуже коротко поясню. З приводу формування державної політики, це є прямі слова з Постанови Кабінету міністрів, якою утворені наші директорати. Тобто як вони це назвали так назвали.

Я запевняю, що це навряд чи йдеться мова про те, що ми якимось чином підміняємо парламент, в жодному разі. Просто ну от так от ця реформа якраз йде. Про те, щоб директорати формували державну політику в рамках органів виконавчої влади. Безумовно, що мова йде в цілому про виконавчу владу і в жодному разі ні про що інше. От.

З приводу ... дякую шановному народному депутату за, можливо, певні побажання, ми обов'язково врахуємо. Прошу зважити на те, що ми, у нас тут така в цілому досить молода, але вже мотивована команда.

І, крім того, хочу, користуючись такою нагодою, звернутись до всього Комітету з тим, щоб, можливо, ще одним із способів, яким ви могли б нам допомогти, якщо того забажаєте, це основна проблема, яка у нас є, або одна із – це посилити координацію з іншими органами виконавчої влади, у той спосіб, щоб, ну, я не кажу змушувати, але заохочувати максимально їх до того, щоб кожен виконував свою частину роботи. Можливо якби ми всі разом могли частіше збиратися ...

ПАЦКАН В.В. Я мушу на це звернути увагу. Ви, вибачте, будь ласка, як, дивіться, кожен ... майже постанова, рішення, має реєструватися у Міністерстві юстиції, Мінюсті. Як у вас немає комунікації з іншими міністерствами?

ВЛАСЮК В.В. Я не сказав цього.

ПАЦКАН В.В. Ну, як не сказали, тільки що сказали, що Вам треба покращити комунікацію з іншими міністерствами.

ВЛАСЮК В.В. Добре, я скажу пряміше. Засоби реального впливу.

ПАЦКАН В.В. Засоби реального впливу?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, колеги, я пропонував би не заглиблюватися, тому що ми знаємо, той, хто працював десь в Уряді або десь поруч, наскільки це болюча проблема. У нас нібито це має вирішуватись на рівні урядових комітетів або чогось іншого, але воно реально не так працює.

В мене інше, можливо не запитання, а побажання. Тому що йдеться про розуміння, я думаю, тут існує, у висновках, рекомендаціях також про це говориться. Що є стратегія, є бачення, є пріоритети. І є план, який є інструментом, який дозволяє більш чітко це побачити. Крім того, що відсутнє розуміння відмінності, що таке стратегія і імплементація стратегії, що таке галочка для плану. Є питання фінансового забезпечення.

От є стратегія. Є план. Хтось в Уряді займався чи займається, які фінансові ресурси потрібні для того, щоб в деяких випадках, там де це потрібно, обрахувати це. І потім, якщо це обраховано, внести під час розгляду завчасно бюджету, для того, щоб не виникало питання, коли є нібито завдання, але немає ресурсів фінансових, зокрема для його виконання. Хто цю роботу робить, чи мав би робити?

ВЛАСЮК В.В. Це дуже слушне зауваження. Я б сказав, що на максимальне якщо загально відповідати, то, вочевидь, кожне міністерство самостійно вирішує, як воно в той чи інший спосіб виконує чи не дуже виконує заходи, передбачені Планом дій по виконанню Стратегії по правам людини.

А, разом з тим, у тих пілотних міністерствах, де утворено директорати, утворені директорати із стратпланування, в них є підрозділ, який відповідає за бюджетування. Тобто ідея в тому, якраз, щоб прив'язати до купи стратегічне планування та бюджетування.

Якраз от ми, я так розумію, що автори цієї реформи, реформа йде від Кабінету міністрів та особисто від Міністра Кабінету міністрів, як раз в тому, що, дійсно, вони розуміють, що незавжди стратегія передбачає відповідне бюджетування та залучення фінансів. Відповідно є якраз і відповідний підрозділ, який повинен зводити до купи стратегію із бюджетуванням. І це, мабуть, один із способів того як реально впливати на можливість залучення фінансів до виконання тих чи інших стратегічних якихось завдань.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Богдане, прошу.

КРИКЛИВЕНКО Б.В. Дуже дякую. Валерій Васильович, коментар до того, що Вас дуже обурило, але як би це обурливо не було, це, на жаль, так є. Четвертий рік вже на вулиці існування Національної стратегії. Вона фактично вступила в дію 15 року. І не вперше ми зустрічаємося в різних форматах, багато разів зустрічалися в стінах Міністерства юстиції, я не буду називати прізвища, але, на жаль, колеги відверто зізнаються, що вони один із ЦОВВів і вони нічого не можуть зробити з іншими двома десятками ЦОВВів, які так само є співвиконавцями.

На жаль, звернення Уповноваженого до вищого керівництва в Уряді не було почуте, тому ми надзвичайно вдячні, що Комітет виступить тим майданчиком куди прийдуть, сподіваюсь, можливо 7 лютого, можливо пізніше, але на комітетські слухання представники всіх центральних органів виконавчої влади, які муситимуть доповісти по суті виконання тих пунктів, за якими вони закріплені і які до цього часу не виконані.

Абсолютно точно Ваше обурення, що це мало бути зроблене в стінах, в вертикалі виконавчої влади, але, на жаль, четвертий рік цього зробити там не можуть. Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Колеги, ми будемо підводити ризику. Якщо у вас щось є, будь ласка, скажіть.

ВЛАСЮК В.В. У мене одна коротка репліка. Я абсолютно погоджуюсь з колегою від Урядового уповноваженого. Уповноваженого Верховної Ради, я перепрошую, з прав людини. Дійсно є проблеми з координацією.

І прошу звернути увагу на те, якщо ви десь з кимось комунікуєте ми, як директорат, одна з наших ролей, ми бачимо чи місію навіть, в тому щоб не тільки якось не тільки координувати чи контролювати, а в тому числі помагати іншим органам виконавчої влади розуміти, що від них хочять, як це виконати, як це краще виконати, і щоб про це потім можна було нормально потім прозвітувати. Ми завжди готові до співпраці, ми готові допомагати.

Ще раз дійсно вдячні всім за те, що Комітет готовий стати майданчиком для координації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ну, підводячи ризику, я хочу зазначити, що, безумовно, от, це на цьому прикладі ми побачили на скільки важко буде і далі реалізовуватися і імплементуватися Стратегія національна з прав людини. Це, зокрема, не стосується лише цього напрямку, але в цілому. Тому що деякі речі стосовно бюджетування, планування, відповідності одного, горизонтальної координації і так далі, це, в принципі, ази державного управління.

Ми говоримо про те, що у нас є реформа. Є один нібито один із Віце-прем'єр-міністрів, який опікується в реалізацію реформи державного управління. Є багато програм технічної допомоги від Європейського Союзу, до двосторонніх програм щодо по окремих міністерствах і так далі.

Але от на цьому прикладі ми побачили, що наскільки ще далеко до, це не персонально до Вас, але з точки зору констатації факту, наскільки ще далеко до відчуття того, що реально ці шестірйонки почали одна за одну чіплятися. Поки що одна є, всі шестірйонки є, але вони не працюють як механізм. І це, на жаль, ми мусимо констатувати.

Стосовно Комітету, я думаю, в даному випадку, як правильно зазначалось, ми не можемо робити за Уряд ту роботу, яку він має робити, але з іншого боку можливо більш ефективно і агресивно, я би сказав, використовувати функцію парламентського контролю для того, щоб підштовхувати там, де потрібно. Ставити червоне світло там, де це потрібно. Жовте попереджаюче там, де це потрібно.

Для того, щоб ми не мали на наступний рік, ну от такі, можна говорити, що це різні методології, але в даному випадку по суті ми бачимо, що Стратегія не виконала і не виконує ту функцію заради чого воно було створено.

І була пропозиція конкретна щодо проведення, я думаю, комітетських слухань це цілком очевидний інструмент контролю. Пропоную щодо часу такого можливо це буде кінець лютого можливо перша половина березня. Подивитися. Я не хочу щоб ми аж прямо так ...

ПАЦКАН В.В. У нас є дата *(говорить без мікрофону)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сьоме це початок сесії. Це початок наступної сесії парламентської, я думаю, що не просто не можемо це зробити реалістично. Варто провести це більш ґрунтовно.

Отже як перше ми заплануємо це орієнтовно ... кінець лютого, можливо перша половина березня щодо, але це в робочому порядку.

ПАЦКАН В.В. Я пропоную зараз визначитись із самими комітетськими слуханнями. Дату вже погодимо в робочому порядку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Отже, перша пропозиція – комітетські слухання. Я думаю, всі підтримуютьце. Друга – були конкретні пропозиції від Олександра Миколайовича Павліченка. Єдине, я думаю, перше, не мав би Комітет те, що ви звернулися, встановити парламентський контроль за виконанням доручення Прем'єр-міністра щодо виконання, щодо актуалізації плану дій. Ну якщо ми будемо ще доручення Прем'єр-міністра контролювати – це ми не можемо робити. Я думаю він сам має контролювати як Прем'єр-міністр як виконуються його доручення. Але щодо суті, наскільки цей план дій актуалізований, особливо з точки зору змін, які відбуваються в міністерствах, я підтримую це. І це частина того, що робоча група мала б зробити, так і інші пропозиції, які були. Я також думаю, що на окремим аспектом наших комітетських слухань ми мали б запросити, проявити таку ініціативу, донорські організації, ті, які фінансують зокрема заходи щодо імплементації моніторингу виконання Національної стратегії з плану дій, для того, щоб почути їх бачення наскільки це співпадає з очікуванням, наскільки це співпадає з баченням, для того, щоб ми могли дійсно мати таку площадку, де б звірити годинник з донорської частини, з парламентської, законодавчої, виконавчої безумовно, правозахисними організаціями.

Отже ми приймаємо рішення щодо комітетських слухань датою. Ми також направимо до Міністерства юстиції, тобто до вас, до Міністра, інших органів законодавчої влади, центральних органів виконавчої влади те, що стосується суті нашого обговорення і більш детального аналізу, який провела робоча група при Комітеті. І безумовно ми, я думаю, забезпечимо те, щоб на цих комітетських слуханнях був належний рівень представництва. Тому що якщо це буде рівень неналежний – він на жаль лише підтвердить, що до Стратегії ставляться лише як до плану дій, як до чогось такого, що не є важливим.

Дякую. Ще раз успіхів у вашому новоствореному директораті. Сподіваюсь, що у вас буде більше працівників для того, щоб більш ефективно працювати. Да, і штату.

І ми переходимо до наступного питання. Про внесення змін до податкового законодавства в частині скасування дискримінаційного підходу до оподаткування фізичних осіб-підприємців, місце знаходження або місце проживання яких є тимчасово окупована територія та/або територія населених пунктів, що розташовані на лінії розмежування.

У нас у матеріалах є звернення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Воно детально, воно адресовано Голові Комітету з питань податкової політики і нашому Комітету. Але перед тим, як я надам слово Валерії Володимирівні, я хотів би також актуалізувати питання щодо ситуації, яка склалась з розглядом законопроекту, одного з багатьох, але можливо одного з найбільш важливих, 6692, який стосується виплат пенсій громадянам України, які проживають на території, що не контролюються Урядом, і питань також внутрішньо переміщених осіб.

Ви знаєте, що вже неодноразово Комітет і за дорученням Комітету я як голова Комітету на засіданнях Погоджувальної ради звертався до Голови Верховної Ради з наполегливим проханням включити це в порядок денний. Спочатку відповідь була така, що не завершено розгляд всіма комітетами, потім ця тематика перестала бути актуальною. Коли всі профільні комітети розглянуть, зокрема головний Комітет з питань соціальної політики, який також розглянув, наш Комітет, інші комітети, потім був аргумент, що це треба ще раз подивитися з Урядом, оскільки там є деякі витрати ніби то. Хоча Пенсійний фонд він за визначенням має нараховувати ці пенсії і ми пам'ятаємо як в 14 році коли припинили виплачувати пенсії не неконтрольованій території, аргумент був, що будь-хто, хто переїде за лінію розмежування, звернеться, він або вона отримують ці законно зароботані пенсії, був такий аргумент.

Хочу принагідно зазначити, можливо я пропустив, їх було 52 рекомендації Комісії Кокса, щодо покращення роботи парламенту, можливо там була 53-я, що на звернення Комітету і Голови Голова Верховної Ради не відповідає, але на жодне з трьох цих звернень Голови Комітету від імені Комітету Комітет не отримав жодної відповіді від Голови Верховної Ради. Я не думаю, що це вважається, що це є ставлення до Комітету. Я думаю, це проблема інша. І в даному випадку нагадую також колегам, присутні були на спільному засіданні нашому з комітетом, з підкомітетом прав людини Європейського парламенту в жовтні минулого року в Брюсселі, ми детально це питання торкалися. Законопроект був розроблений за сприяння багатьох організацій міжнародних, зокрема Норвезької ради з питань біженців, ООН, Ради Європи, українських і міжнародних громадських організацій, Міжнародного Червоного Хреста, Комітету Червоного Хреста. І не зважаючи на це, він не потрапляє, до сих пір не потрапив в порядок денний. Хоча був зареєстрований у липні ще минулого року, був готовий до розгляду вже восени минулого року. Зараз у нас уже скоро весна буде наступного року і за даними, які є, можливо потребують уточнення, але приблизно 640 тисяч громадян України, які раніше отримували пенсії, але які з різних причин або не змогли виїхати, або вирішили залишитися, тому що не було альтернативи, вони не мають доступу, тобто вони не отримують пенсії. Ми неодноразово звертали на це увагу, зокрема використовуючи аргумент з точки зору трактування що таке є пенсія. Пенсія – це є майно, власність людини. Ніхто не може позбавити цього майна, яке використовує людина. На жаль, єдиний аргумент, який ми чули – це є, що з безпекових причин ми не можемо це робити. Натомість багато з вас були учасниками круглих столів і слухань в Комітеті, де наводився досвід Грузії, де наводився досвід деяких балканських країн, де ситуація безумовно має відмінності, але по суті це не є щось таке відкриття. Особливо в тому, що стосується найбільш вразливих людей, які не транспортабельні і таке інше. Безумовно один законопроект не може вирішити всі ці питання, він не мав такої амбіції, але він був і є по суті

налаштований на те, щоб максимально покращити ту ситуацію наскільки це важливо. Розв'язати ці прив'язки, які є до статусу внутрішньо переміщеної особи, що дозволило б до речі краще зрозуміти статистику скільки в нас внутрішньо переміщених осіб. Тому що оскільки люди реєструються як ВПО тому, що згідно з існуючими нормативно-правовими актами, постановами Кабінету Міністрів, вони мають реєструватися, щоб отримувати доступ. І багато іншого. І я попередив Голову Верховної Ради що, якщо не буде це поставлено в порядок денний я як Голова Комітету звернуся до Комісара Європейського Союзу з питань розширення європейської політики і сусідства з інформацією про ситуацію, що склалася. І в даному випадку це є той випадок коли, я вважаю, що дійсно це крок, який є абсолютно обґрунтованим.

Хочу нагадати, що зараз на жаль припинила вже існування програма попередня макрофінансової допомоги, оскільки третій транш не було надано, але в той же час, як ми знаємо, Європейська Комісія, Європейський Союз відкритий до обговорення нової програми макрофінансової допомоги України і ми знаємо на прикладі другого траншу вже був прецедент, коли одним з попередніх умов до виділення такого траншу, було врегулювання ситуації, тоді це було верифікація, щодо верифікації щодо пенсійних виплат. І ми пам'ятаємо, і я останнім часом, в позаминулому місяці спілкувався із Комісаром Ханом, він сказав, що фактично ми розмили цей критерій, але ми бачимо, що можливо його треба повернути. Я не мав іншого виходу для того щоб знову звернутися і ми переконані, Комітет, що людина не має бути покарана лише за те, що, за місце їхнього проживання. Тобто це не є щось таке, що от людина там живе і не отримує пенсію.

Я розумію, що деякі можливо сприймуть це як, як то кажуть в народі «выносите сор из избы». Я відкидаю такий аргумент - це не винесення сміття з хати тому, що йдеться про більш ніж 600 тисяч громадян України, які не отримують таких пенсій. Аргумент іноді ми чуємо, а їм там комусь платять в рублях хтось. Це не є аргумент, тому що вони громадяни України, держава

має конституційні обов'язки. Такий лист був направлений, його скан розміщений на сайті Комітету з прав людини з англomовним неофіційним перекладом і я сподіваюся, що такий наш крок буде спонукати всіх, від кого це залежить, що вже найближчим часом цей законопроект, який і до речі був підтриманий на останній Погоджувальній раді і Головою Комітету з питань соціальної політики, щоб він був внесений і розглянутий для того, щоб справи рухалися.

Я зробив таку довгу передмову, тому що це те, що ми багато обговорювали. Це дійсно, як кажуть, резонансне питання. Але ми бачимо що це лише частина проблеми, можливо найбільша частина. І от зараз ми почуємо про іншу цю частину, яка стосується дискримінаційного підходу до оподаткування фізичних осіб-підприємців. Валерія Володимирівна, будь ласка.

ЛУТКОВСЬКА В.В. Дякую дуже Григорій Михайлович. Ситуація наступна. Дійсно на сьогоднішній день ті фізичні особи-підприємці, які здійснюють свою діяльність на території невідконтрольній Уряду України або із якими співпрацюють ФОПи, які працюють на відконтрольній території, по суті піддаються дискримінації, нерівному ставленню з точки зору законодавства тому, що одна частина ФОПів по суті має подвійне оподаткування. Відповідно оскільки дискримінація існує, але вона може бути вмотивована, я звернулась із запитом до Міністерства фінансів і до Державної фіскальної служби: чому власне, що стало підставою для того, щоб таким чином поводитись саме з такою категорією осіб? У відповідь Міністерство фінансів надало загальні пояснення стосовно того, що відповідні зміни до Податкового кодексу спрямовані на запобігання здійснення господарської діяльності на території окремих районів Донецької і Луганської областей, а також населених пунктів, розташованих на лінії зіткнення, ухилення від виконання зобов'язань засновниками юридичних осіб у цивільно-правових відносинах з внутрішньо переміщеними особами і

протиправному виведенню майна та коштів на території окремих районів Донецької та Луганської областей.

Відповідно коли я проаналізувала ці всі обставини, я для себе з'ясувала, що по суті мети введення дискримінації як такої не існує. Тому що все те, про що пише Міністерство фінансів і власне що підтверджує потім додатково саме Міністерство фінансів плюс ДФС, по суті це спростовує твердження Міністерства фінансів про мету введення такого подвійного оподаткування ФОПів. І відповідно це дискримінація в чистому вигляді.

Відповідно я звернулась до Голови Комітету з питань податкової і митної політики до пані Южаніної і до Голови профільного Комітету з прав людини з ну власне з повідомленням про те, що це абсолютно безпідставна дискримінація ФОПів. І давайте уявимо собі ситуацію: людина надає послуги з реклами, людина надає послуги з програмування, да ІТішник. Він зареєстрований як фізична особа-підприємець, він зареєстрований на підконтрольній території, він сплачує податки на підконтрольній території, але тільки у зв'язку з тим, що він знаходиться на непідконтрольній території, він по суті має подвійне оподаткування. Тому що як тільки він починає щось якимось та з кимось співробітничати, його податковий агент має сплатити за нього всі додаткові ще платежі, хоча він сам тут зареєстрований. Ну тобто виникає абсолютно незрозуміла ситуація і необґрунтована ситуація. Відповідно ситуація, яку потрібно змінити так само як вона була створена – тобто внесенням змін до Податкового кодексу. І в даному випадку, я думаю, що нам тут необхідна буде підтримка Комітету в частині того, щоб звернутись до пані Южаніної, все таки виправити ту помилку, яка була зроблена шляхом запровадження цієї норми в Податковому кодексі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Хтось хотів би з присутніх висловитись?

Є пропозиція підтримати. Отже тоді, якщо є така підтримка, ми звернемося до Голови Комітету з питань податкової та митної політики і можливо також я тоді, оскільки наш Комітет є профільний в тому, що

стосується і ВПО, і питань, які пов'язані із територією, яку не контролює Уряд, ми розмістимо також ваш лист на сайті Комітету. І тоді я найближчим часом також і усно, і письмово ми звернемося до пані Южаніної, а можливо, і в тому числі це стосується не лише Комітету, можливо тоді ми мали б звернутися і до Уряду, і відповідно профільного міністерства для того, щоб це питання було відпрацьовано і в рамках.

ЛУТКОВСЬКА В.В. Не вийде, Григорій Михайлович. Тому що саме Міністерство фінансів було розробником цього законопроекту, відповідно навряд чи вони готові сьогодні прислухатись до позиції і виправити свою помилку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, але є у нас спеціально створене міністерство, яке власне мало б опікуватися і в даному випадку узгоджувати або лобіювати ці зміни в рамках вже колективної роботи і якось вгамовувати деякі речі Міністерства фінансів.

Отже є хто? Тетяна Дурнева, будь ласка. Прошу.

ДУРНЄВА Т.В. *(Говорить без мікрофона).*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Отже приймається рішення.

І наступне питання також пов'язане з проблематикою, про яку ми говоримо, інший аспект. Ви знаєте, що кілька днів тому, якщо я не помиляюся, 11-го чи 12-го було перервано можливості для здійснення мобільного зв'язку, зокрема через можливо єдиного оператора, який залишився Vodafone, у зв'язку з невідомими достеменно поки що причинами, і в результаті чого люди, які проживають - громадяни України на невідконтрольній території, втратили можливість спілкуватися зі своїми рідними або іншими громадянами на території, яку Уряд контролює. Це кількості тисяч як мінімум, якщо взяти загальну кількість, яку проживають –

це ну точно більше 2 мільйонів тих, які користувалися, можливо це перебільшення, але про кілька сот тисяч можна говорити. І ви знаєте, що це якось пройшло поза увагою. Взагалі, на мою думку, це надзвичайна ситуація, коли просто було перервано зв'язок і якось ніхто про це майже не говорив. В соціальних мережах, ДОНБАС-SOS говорив, звернення було. *(нерозбірливо)* трошки, трошки.

На Погоджувальній Раді я звернувся: чому від Уряду в нас немає ніякої інформації, взагалі заяви, оцінки ситуації, і як будуть реагувати. Лише останніми днями, десь 15-го числа почалися якісь заяви. Я як тоді ситуація розпочалася, я надіслав запрошення на сьогоднішнє засідання до Голови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, на Антимонопольний комітет, на приватне акціонерне товариство «Україна», директору Укртелекому, Міністру Чернишу і на Vodafone. А це «Україна», вибачте. І так далі. І ми маємо зараз можливість у нас обговорити це питання, але наскільки я розумію, з тих, кого ми запрошували, у нас є лише представник міністерства.

(Говорять без мікрофона)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка. Просто у мене немає даних. Тоді можливо ми дамо вам слово. А є Vodafone? Вас не зареєстрували просто, тоді я вибачаюсь. Тому що в тому, в тій інформації, яка в мене є, будь ласка. Але тут не має, що є. А пізніше підійшли. Олег Петрович Проживальський, директор з корпоративного управління та контролю Vodafone. Прошу, натисніть клавішу будь ласка.

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ О.П. Ситуація там зрозуміла для всіх і для нас. Вона слідує. У нас є декілька кабелів волоконно-оптичних до Донецька, по яких здійснюється зв'язок. *(нерозбірливо)* є орендовані, резервні і так далі. За цей час практично всі кабелі вийшли з ладу. Передостанній кабель вийшов з ладу – це наш, який нам належить, в грудні місяці, і останній був

орендований, який проходить вздовж залізниці, значить вийшов з ладу – це 11-го числа. Із того часу ми виходимо, по тих каналах по яких ми можемо вийти, на Міністерство зв'язку Донецької народної республіки так званої, для того, щоб нашу бригаду пустили для з'єднання кабелю туди. Ми поставлені в досить складні умови. Ми не можемо працювати згідно діючого законодавства, там проводити свій бізнес. І тому ми працюємо дистанційно. Наші базові станції, все, що там є, без технічного персоналу працюють. Приблизно 30% базових станцій, обладнання вже з ладу вийшли. Ми їх ремонтувати не можемо, нас туди не допускають. Нарешті ми звернулися, вже коли оце останнє пошкодження було, до ОБСЄ, написали їм офіційно листа і ОБСЄ вийшло, я не знаю з ким воно там узгодило цю ситуацію, і там, де наш кабель пошкоджений, він пошкоджений метрів 400 в сторону сепаратистів від лінії розмежування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це сіра зона.

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ О.П. Там, де якраз ідуть ці бойові дії, і там потрібно було домовитись, щоб прекратили цей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А де це географічно знаходиться? Можете сказати.

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ О.П. Можу сказати я вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це дуже важлива ця інформація. Тому що якраз в цьому є, бракує реальної інформації про факти, а не про допущення.

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ О.П. Понімаєте, та сторона просто блефує. На наш погляд вони просто хочуть провести чергову націоналізацію уже в нас вони провели ЛАФСЕБ вони забрали вони забрали КИЇВСТАР на базі цього обладнання вони створили свого ФЕНІКСА і ЛОГОКОМ там Донецького

ФЕНІКСА було і зараз, на мою думку вони вже готові забрати наше обладнання і його розширити там своїх операторів і від нас відійти. Єдине стримує на мій погляд те що вони, вони незаконно пересилають трафік від своїх абонентів через Європейські країни в нас це називається фрортерфай і це набагато дорожче ніж так люди дзвонять. Практично люди майже мільйон абонентів, у нас там біля двох мільйона абонентів, так от один мільйон абонентів платить нам в середньому сім гривень всього. Тому що в нас є такі тарифні плани за якими вони заплатили і рік можуть не платити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А мільйон це Донецька і Луганська області?

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ О.П. Да-да. Донецька і Луганська області. І вхідні дзвінки до них можуть бути. Якщо він там хоче говорить, він там заплатив за один день. Вони приїздять на нашу територію поповнюють. Через інтернет.

(Шум в залі).

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ О.П. Я щиро кажучи не знаю як там вони поповнюють, нам це невідомо, як вони це роблять. Не знаю. Короче, сам їх лідер Донецький об'явив, що він уже готовий проводити націоналізацію, як він каже, взяти під контроль наш, вони спеціально нам віддавали це робить, але нарешті сьогодні виїхала наша бригада, вогонь припинено, під наглядом ОБСЄ проводяться, хлопці приступили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вони приступили вже. А знайдено це місце.

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ О.П. Приступили, вони вже там розкопали, знайшли де це пошкодження було і так далше, але ОБСЄ їх примусило закінчити на цю годину тому що там темніє на годину раніше, бо вночі не дозволяють бо там може бути обстріли що хочеш. Завтра вони продовжать

цю роботу і за моїми оцінками ми десь до обіду цей зв'язок можемо відновити. Тепер там ще були, багато писали щодо тарифів, які ми зараз там запропонували для тої території. Справа в тому, що ми від торгової марки МТС вже відходимо, ми в першому кварталі цього року повинні повністю закрити лінійку МТС і повністю перейти на тарифи тільки лінійки Водафон, але в договорі між нами і групою Водафон записано, що на непідконтрольній території торгова марка Водафон і взагалі тарифи, які ми приміняємо не можуть примінятися. Тому ми знайшли спосіб як би зробити такі два безіменних тарифи, без ніякої марки, аби тільки воно було не знаю, тільки як відреагують там Водафонівці, але ми вже сказали, не так давно приїздили склали акт, що ми неправильно це робимо. Але ми враховуємо ситуацію, яка склалась, що треба якось і це єдиний зв'язок який там залишається на тій території. Ми зробили піддільну плату по три гривні в день, до речі з першого кварталу в нас дешевші тарифи по подневі не буде. І другий тариф 60 гривень на місяць. От хто той мільйон абонентів, майже мільйон, який дзвонив два-три рази на місяць їм краще брати оцю подневку. Вони практично будуть платити ну от сьогодні дохід від такого абонента в нас складає сього сім гривень но буде дев'ять. Трошки більше. А ті хто звонять кожний день звичайно їм краще взяти 60 гривень. Це в нас розташовано на сайті вся ця інформація є і буде так зроблено, що технічно, якщо абонент, навіть Водафонівський переїхав в ту зону, ну хтось там, я не знаю хто, там буде діяти тільки ці тарифи. От ці не Водафонівські. Якщо навпаки людина звідси переїде на цю територію він може перейти в любий тарифний план лінійки Водафону. Тому я вам роздам оце що в нас є і я вас запевню, що завтра думаю, якщо вони в нас не заберуть цю мережу ми все включим.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Петрович, уточніть якщо не де це географічно.

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ О.П. Да-да я вам обіцяв, значить оце останній орієнтований кабель, який в нас залізниця, це Єленовка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це південь.

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ О.П. Да і другий кабель сьогодні відновлюється, туди вони нас зовсім не хочуть пускати, я не знаю чому. Ну не знаю чому. І в районі Щастя.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, Щастя.

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ О.П. В Єленовці кабель проходить вздовж залізниці і тільки 11 січня був пошкоджений цього року. Якась приватна компанія повз залізницю проклала і ми її використали. Ми ще хотіли Фітікома кабель. Він як кажуть бросовий, кинутий кабель, але він заходить в Донецьк. То туди де стоїть наше обладнання. Ми просили дайте нам можливість з'єднати цей кабель Фітікома з нашим не пустили. Ні. Я так думаю, що це в їх якась, я не знаю, що вони хотіли цим зробити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Олег Петрович я думаю важлива інформація перша, що почалися роботи по відновленню перебитого кабелю це якраз йдеться, це район Щастя, це район Щастя.

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ О.П. Район Щастя.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І що спеціальна моніторингова місія ОБСЄ оцінивши ситуацію під її присмотром почалися ці роботи група і якщо не буде перешкод, то за вашою оцінкою завтра.

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ О.П. Завтра десь в обід я думаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це може бути завершено.

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ О.П. На два дня припинено вогонь у тій зоні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже добре, це важлива інформація. Якої не було. Другий спектр інформації, який стосувався переведення на інші тарифи було я так розумію пояснення що тут пов'язане з питанням використання торгової марки і питання важливих санкцій, якщо це будуть послуги які надаватися, я не знаю яким це чином, я не хочу тлумачити це, але принаймні це така інформація була і були претензії не стільки з точки зору лінійки, яка відрізняється від лінійки Водафона, а стосовно розміру.

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ О.П. Ці тарифи будуть не дорожчі ніж ті що на Україні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже важлива друга інформація те що ці тарифи і вони будуть двох типів поденні, щоденні і на місяць. Тобто вони не будуть дорожчати, що на Україні, це дуже важлива інформація, тому що часто те що було зроблено використовують що бачте тут хочуть ще здерти з вас додаткові ще якісь гроші. Це дуже важлива інформація. Також це хочу. І зараз є до вас питання від присутніх. Будь-ласка. Хто задає питання прошу натискати клавішу і бути до мікрофона.

КРАСНЕНКО М.П. Можна відразу з мене, Красненко Марія, Донбас СОС, принципи ми ініціювали розгляд питання через Комітет. У мене питання перше чи на період ремонтних робіт, тобто з 11 січня завтрашній момент 18 числа знімається щоденна плата, оскільки багато осіб і за цей момент також переживають і друге інформація про ось ці тарифи вона не оприлюднена у вас на сайті тому, що до моменту Комітету ми перевіряли і цієї інформації не було. Особливо це стосується можливості тарифу

щоденного і щомісячного оплати оскільки це питання нас і найбільше цікавило осіб, які проживають на тимчасово непідконтрольній території.

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ О.П. Ну дивіться. За цей період часу коли йде простою, абонплата буде перерахована ми не будемо знімати гроші з абонентів. Може якась частина вона вже нарахована, ми взяли, вона буде перерахована по факту скільки днів простоя скільки і буде. Друге питання. Ви кажете що на нашому сайті не було цей тарифний план смартфон стандартний введений був ще в серпні місяці і оце, кількість людей, яка переходила в тій зоні на цей стандарт.

КРАСНЕНКО М.П. Тобто дані з 29 листопада.

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ О.П. Да. От у вас є ця статистика і там у вас є копія сайту де у вас показано і один тарифний план де платите щоденно по три гривні і другий тарифний план де платиться 60 гривень. Ще раз наголошую, що дешевше тарифів у нас немає.

КРАСНЕНКО М.П. Ну мова йде про те, що багатьох абонентів плата за рік взагалі була відсутня в зв'язку із

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ О.П. І тут буде відсутня. Він перейшов на цей тариф і як правило, якщо він хоче говорити і сам дзвонити то з нього зніметься тільки три гривні в цей день коли говорить, якщо він не хоче дзвонити сам комусь цілий рік йому може з України дзвонить на його телефон. Так само воно робиться і тут. Зверніть увагу отут іще вам єсть, зараз я найду, ще там, от останній там слайдик, де розподілено, там показано скільки вони платили до того як ми оце зробили і скільки будуть платити зараз. От є там що люди платили всього чотири гривні на місяць в середньому платіж, ну зараз буде тому, що ми всі тарифи переглядаємо і

трішки підвищили в зв'язку і інфляцією, іншими проблемами. Будуть шість гривень платити. Не можна так розглядати, що якщо от в день три гривні то це платіж який. Треба розглядати в цілому сам тарифний план і враховувати як людина хоче так вона і користується.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за відповідь. Хто ще. Будь-ласка до мікрофону. Але дуже коротко і по суті.

ДУРНЄВА Т.В. Дурнєва Тетяна, група впливу, в місті Докучаєво, яке знаходиться біля Волновахи, два роки немає зв'язку Водафону, там буде відновлюватись зв'язок?

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ О.П. Я просто не знаю, це підконтрольна територія чи не підконтрольна.

ДУРНЄВА Т.В. Не підконтрольна.

(Шум в залі)

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ О.П. Якщо не підконтрольна територія то ми нічого робити там не будемо. Ми не можемо туди зайти. От навіть для того, щоб відновити кабель, де взагалі зв'язок, то скільки ми добивались щоб повністю все не лягло. Тепер я так думаю, можливо, якщо вони зацікавлені, а я думаю, зацікавлені, що вони зацікавлені все ж таки в тому, щоб зв'язок був вони нам дали вздовж залізниці зробити і цей Фітікомовський кабель у нас буде лінії, якби одна другу дорезервувать.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь-ласка, Юрій, до мікрофону. Але також коротко і по суті.

БУЗНИЦЬКИЙ Ю.В. Скажіть будь-ласка, а в вас є там, на території, в даний момент, якісь партнери скажем технічного характеру, інші. Які можуть взагалі виконувати роботу, якусь для вас по обслуговуванню кабелів чи що.

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ О.П. Сказати

(Шум в залі)

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ О.П. Розкажую. На тій території партнерів немає. Є партнери, які є тільки на цій території і які можуть туди якось заходити. Так от всіх хто туди заходив і там щось робив в наших інтересах вже мають проблеми з СБУ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за відповідь. І будь-ласка... Дуже дякую за вичерпні і дуже конкретні відповіді, це того, що бракувало. Будь-ласка у нас присутній ще, представтесь і ... Антимонопольний.

ВОЛОДІН В.Г. Директор департаменту НКРЄ, ну питання, що стосується тарифів вже пояснили дійсно це все ті тарифи, які вони не є вищими як по всій території України це перше. Друге, держава не регулює роздрібні тарифи на мобільний зв'язок тому тут ми впливати не можемо. Дуже чутливе питання є з приводу надання послуг на тій території, це питання ми постійно в контакті з Службою безпеки відпрацьовуємо, тобто по суті ми зараз зобов'язати оператора там працювати ми не можемо. Тому що відповідно він не може обслуговувати там свою мережу. Це ризик життя людей. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую і Антимонопольний комітет. Будь ласка, представтеся.

КАРПІЮК О.П. Доброго дня. Карпіюк Ольга, заступник директора департаменту, начальник відділу ринків зв'язку та телекомунікацій. Відколи розпочалася ця проблема до нас також надходили ці звернення. Зважаючи на повноваження НКРЗІ щодо здійснення державного контролю за додержанням законодавства про радіочастотний ресурс. Оскільки він розподілений, є ліцензія від липня 17-го року, яка ще діє до 30-го року. Також про те, що оператори телекомунікацій мають виконувати ліцензію, особливості певних ліцензійних умов, також порядок маршрутизації трафіку, який також був в цих особливостях, коли розпочалася ця ситуація. І далі, яка вона стала більш критичною, то ми ці звернення надіслали до НКРЗІ для реагування. Також той момент, що в зв'язку з цією ситуацією ми надіслали офіційну вимогу про надання інформації до ПРАТ «Водафон Україна». Вони нам надали пояснення. Ці пояснення сьогодні якраз окреслено Олегом Петровичем щодо саме технічних особливостей надання послуг на цих територіях, які є неконтрольовані. Більше в нас немає наявних доказів, які б могли свідчити на даний момент. І у зв'язку, якщо розглядати цю ситуацію комплексно і всі особливості законодавства, відповідно до яких діяти має оператор телекомунікацій, то немає підстав вважати, що є ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Валерія Володимирівна Лутковська.

ЛУТКОВСЬКА В.В. Григорій Михайлович, я б в даному випадку не хотіла б задавати питання, я хотіла б подякувати. Подякувати «Водафону» за те, що вони роблять сьогодні. За те, що вони фактично залишаються єдиною ниточкою, яка об'єднує зв'язок між родинами, власне між неконтрольованою територією і громадянами. Закликати Уряд максимально підтримати «Водафон» у тому, що вони роблять. І просити «Водафон» про те, щоб вони максимально, я розумію всі проблеми, які пов'язані із зношенням обладнання, я розумію, що ви не можете його відновити. Але все ж таки я

закликаю вас продовжувати свою діяльність, тому що Ви там залишилися єдині. Да, зрозуміло, що Антимонопольний ніколи це не підтвердить. Але по суті, ви там монополісти по факту. Тому, ви там єдині залишилися, дуже прошу продовжувати Вашу роботу, тому що це дійсно реально дуже важливо. І в разі якщо будуть великі проблеми у тих ваших підприємців, які мають, як ви вже сказали, із Службою безпеки, звертайтеся. Завжди відкриті, завжди готові допомогти і в деяких випадках пояснити Службі безпеки України, в зв'язку із чим людям потрібно було відновлювати зв'язок на непідконтрольній території.

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ О.П. Я не можу сказати, що вони не допомагають. Там така ситуація, що ті служби, куди ми звертаємось, нам допомагають якось знайти ті коридори, домовлятися із нашими військовими, щоб пройти, а другі ведуть другу роботу.

КАРПІЮК О.П. І можна маленьку ремарку щодо підтвердження чи не підтвердження комітетом, що там «Водафон» єдиний. Зараз ми говоримо про наслідки, які сталися внаслідок того, що проводиться там антитерористична операція. Зважаючи на те, що зловживання монопольним становищем – це дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, які призвели до ущемлення інтересів суб'єктів господарювання чи інших споживачів, то ми не можемо розглядати дані наслідки того, як сталася ця ситуація, що він там є єдиний. Це не процедурно по нашому законодавству. Я розумію. Але щоб просто громадськість і спільнота розуміла наше місце в цій ситуації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що у нас зі стаціонарним зв'язком. Він відсутній з якого часу?

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ О.П. Рік тому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З 1 березня 17-го року. І база, Ви сказали, яка у Вас там, скільки людей?

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ О.П. Десь 1,9 мільйона.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто майже 2 мільйони. Тобто зараз те, що перервалось, стосується майже 2-х мільйонів. Не помилився. У мене питання, яке Ви, можливо, ще не вивчали. Але зараз в парламенті, от сьогодні, вчора і завтра буде обговорюватись цей закон новий, який багато що, нібито, можливо, і змінить. Чи проводився аналіз відповідно у Вас наслідки прийняття цього закону, якщо він буде прийнятий в такому вигляді, в якому він є? Для зокрема можливості збереження або погіршення, або покращення умов для підтримки зв'язку з людьми, громадянами України, які проживають на неконтрольованій території.

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ О.П. Я зараз не можу точно сказати. Ми приймали участь у напрацюванні по одному із законів, який він там іде, я просто не знаю зараз, де в принципі ми заклали такі засади, що нам би дозволялось там дистанційно працювати. Отак там було і записано: «дистанційно». Тому що ми на території там не маєм право не заключати ніяких договорів, ніякого бізнесу вести не можемо. А так от дистанційно там було закладено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. В ваших відомствах ви поки що не можете на це відповісти? Добре. Але це важливе питання, тому що фактично...

Я дякую колегам, які були присутні в обговорюванні цього питання. Олег Петрович, вам також, Ольга Петрівна і Василь Геннадійович також за те, що оперативно відгукнулися. Я прошу тоді прес-секретаря для того щоб... Знаєте, що б допомогло? Та інформація, яку ви надали, зокрема посилання на ту інформацію, яка вже є на сайті, щоб вона з'явилася і на сайті комітету

також. І тоді я прошу, якщо у вас є помічники з вами, щоб можливо з нашими колегами обмінялися інформацією, щоб ми могли на сайті комітету це висвітлити. Дякую.

Я думаю, що з боку комітету ми мали б дві речі як мінімум зробити на додаток до максимально інформативного висвітлення інформації, яка була. Перше, я думаю ми мали б звернутися як комітет до представників України в Трьохсторонній контактній групі. Ви знаєте що там є чотири підгрупи. Я думаю, що це питання як раз економічної групи, можливо не гуманітарної, хоча там є більший аспект гуманітарної – це обмін заручниками і полоненими – економічної групи для того, щоб донести позицію комітету і проблематику, про яку ми говорили. Я за моїм підписом ми до Трьохсторонньої контактної групи звернемося. Також ми звернемося, я думаю варто провести зустріч з керівником або заступником керівника, це Олександр Хуг, Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ для того, щоб від імені комітету також підкреслити важливість їх максимального сприяння найскорішому поновленню і стабілізації ситуації, яка склалася щодо того. Я думаю це як мінімум те, що ми маємо зробити. Ще раз дякуємо і сподіваюся, що всі присутні також, зокрема громадські організації, які звернулися, вони поширять це об'єктивно фактологічну інформацію без можливо якихось додаткових... Дякую.

Колеги, у нас робочі зовсім питання залишилися, такі протокольні. Як завжди, на початку року комітет має подати пропозиції до порядку денного наступної сесії парламентської, яка розпочнеться 6 лютого і закінчиться 20 липня, якщо все буде добре. Сподіваюся, що так і буде. І щодо... План роботи комітету на період восьмої сесії. До п'ятниці включно, кінець робочого дня шоста година, є час. У вас є проекти подати пропозиції. Щодо плану роботи комітету, ви знаєте, що ми отримали відповідь від колег з нашого партнерського комітету Європейського парламенту з пропозицією орієнтовно на квітень провести спільне засідання, але вже в Києві або

можливо в іншому місті. Комітету з прав людини Європарламенту і Комітету з прав людини Верховної Ради. Ми це зробимо, теж саме.

Пропозиція колеги Суислової про проведення парламентських слухань на тему: «Запобігання та протидія дискримінації жінок з вразливих соціальних груп». Вересень - жовтень. Я обговорював попередньо, вона підтримується також.

І також пункти десятий, одинадцятий – звернення колеги Суислової і про звернення Міжпарламентського союзу щодо участі делегації у парламентських слуханнях з питань міграції. То ми в робочому порядку ми також це зберемо думки членів комітету. На цьому засідання... Що ще?

СУСЛОВА І.М. *(Мікрофон вимкнено)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вже це сказав. Так, безумовно. Просто нам треба... Оскільки зараз колег-членів, але я думаю, що це підтримають. Це йдеться про приведення у відповідність до Закону України «Про освіту» підзаконних нормативно-правових актів, що регулюють питання військової освіти дівчат.

Дякую. Засідання Комітету закінчено. Дякую. Про дату наступного засідання буде оголошено додатково.